

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 29. april 2009
Kontor: Civil- og Politiafdeling
Sagsnr.: 2009-150-1089
Dok.: JEE41821

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 577 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. marts 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Per Clausen (EL).

Brian Mikkelsen

/

Barbara Bertelsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 577 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Hvordan sikrer politiet sig generelt, at de betjente, der sendes ud for at anholde, tvangsindlægge o.lign. psykisk syge mennesker har den fornødne erfaring og uddannelse i at håndtere psykisk syge mennesker?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Rigspolitiet, hvortil der henvises:

”1. Rigspolitiet kan på grundlag af udtalelser fra politikredse-
ne oplyse, at politiet i det daglige arbejde ofte har kontakt
med psykisk syge personer. Det sker ved løsningen af dagligt
forekommende politiopgaver, og det sker i de tilfælde, hvor
politiet bistår ved tvangsindlæggelser af psykisk syge perso-
ner.

Politiet har derfor både ved de forskellige former for teoreti-
ske uddannelser og i den praktiske tjeneste betydelig fokus på
den mest hensigtsmæssige måde at behandle psykisk syge
personer på.

I politiets grunduddannelse behandles emnet navnlig i fagene
polititeori, psykologi, politimedicin og politijura. Formålet
med uddannelsen er at sætte polititjenestemænd i stand til at
sondre mellem forskellige psykiske sygdomme, som de kan
møde i det daglige politiarbejde, og disses fremtrædelsesfor-
mer samt styrke evnen til at tilpasse politiadfærden til den
enkelte person og episode.

Emner, der behandles, er bl.a. tiltag forud for kontakten med
den sindslidende, politiadfærd i den direkte kontakt med den
sindslidende, psykiatriske tilstande og diagnoser, som er om-
fattet af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, samarbej-
det mellem politi, den psykiatriske udrykningstjeneste og
skadestue og kompetenceforholdene mellem disse.

Det bemærkes, at der i uddannelsen fremover endvidere vil
indgå den udbygning af samarbejdet mellem politi, sociale
myndigheder og behandlingspsykiatrien (PSP), der følger af
den nylige ændring af retsplejeloven, lov nr. 114 af 16. februa-
r 2009, der trådte i kraft den 1. april 2009.

Undervisningen varetages af fagkompetente undervisere,
herunder læger og politifolk med lang praktisk erfaring med
håndtering af psykisk syge mennesker.

I fagene beredskabstjeneste og magtanvendelse og nødværgeteknikker, samt i den praktiske uddannelse der finder sted i Beredskabsafdelingen i Københavns Politi i fortsættelse af uddannelsen på Politiskolen, undervises i den praktiske fremgangsmåde i håndtering af psykisk syge personer bl.a. med henblik på, at polititjenestemænd på forsvarlig vis kan minimere evt. magtanvendelse i kontakten med den psykiske syge person.

Beredskabsafdelingen i Københavns Politi er særligt uddannede til at anvende taktikker, der på en så skånsom måde som muligt passiverer voldelige psykisk syge personer. Beredskabssektionen anvendes altid af politikredsen, når det på forhånd er oplyst, at en udrykning drejer sig om en psykisk syg person, der er voldelig overfor politiet eller andre.

Beredskabsafdelingen anvendes ikke som udgangspunkt i forbindelse med gennemførelse af tvangsindlæggelser, idet der skal anvendes mindst mulig tvang, og idet pågældende så vidt muligt ikke skal underkastes fysisk magtanvendelse.

2. For så vidt angår assistance fra sundhedspersonale/psykiatrifagligt personale i forbindelse med tvangsindlæggelser henledes opmærksomheden på bekendtgørelse nr. 1498 af 14. december 2006 om fremgangsmåden ved gennemførelse af tvangsindlæggelser §§ 9 og 10, hvoraf det fremgår, at såfremt der sker indlæggelse i medfør af lovens § 5, nr. 2 (farlighedsindikation), skal den indlæggende læge så vidt muligt være til stede, indtil politiet forlader stedet med den, der skal tvangsindlægges.

Skal der foretages en indlæggelse i medfør af lovens § 5, nr. 1 (behandlingsindikation), skal den indlæggende læge underrettes om tidspunktet for gennemførelsen af tvangsindlæggelsen, og lægen skal så vidt muligt komme til stede ved gennemførelsen.

For så vidt angår assistance fra sundhedspersonale/psykiatrifagligt personale i relation til episoder, der finder sted uden forbindelse til en planlagt tvangsindlæggelse, vil politiet, såfremt man er bekendt med, at en opgave involverer en psykisk syg person, efter en konkret vurdering tilkalde sundhedspersonale/psykiatrifagligt personale.

Nogle situationer tilsiger imidlertid som ovenfor nævnt en umiddelbar reaktion fra politiets side, ligesom politiet ikke i alle tilfælde forinden er bekendt med, at opgaven involverer en psykisk syg person, hvorfor sundhedspersonale/psykiatrifagligt personale ikke nødvendigvis vil blive tilkaldt i forbindelse med den indledende kontakt med den psykiske syge person.

Københavns Politi har oplyst, at der er etableret en aftale med Region Hovedstaden om akut psykiatrisk bistand til psykisk syge personer. Københavns Politi har således mulighed for i dagtimerne at rette henvendelse til Psykiatrisk afdeling på Bispebjerg Hospital, hvis det ikke umiddelbart ellers er muligt at etablere den fornødne lægelige bistand til en psykisk syg person.

Tilsvarende kan politiet i København uden for dagtimerne rette henvendelse til Den Psykiatriske Udrykningstjeneste. Såfremt politiet forinden udrykning skønner, at en sådan bistand vil blive nødvendig, kan politiet tilkalde psykiatrifaglig assistance. Dette vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis det drejer sig om en person, som i forvejen er kendt af politiet som mulig farlig psykiatrisk patient.

3. Flere politikredse har endvidere oplyst, at polititjenestemændene – udover politiets grunduddannelse – også i kredsene modtager videreuddannelse i relation til tvangsindlæggelser og andre henvendelser til psykisk syge personer. Hertil kommer, at håndtering af psykisk syge personer indgår som en betydelig del af det daglige politiarbejde, hvorfor politiet generelt i vidt omfang besidder omfattende erfaring på området.

Politikredsene oplyser endvidere, at det i forbindelse med disponering af mandskab tilstræbes, at de polititjenestemænd, der sendes til opgaver, som involverer psykisk syge personer, besidder den fornødne uddannelse og erfaring i håndtering af sådanne personer.

Navnlig i tilfælde, hvor situationen kræver en umiddelbar reaktion fra politiet, eller hvor politiet ikke er bekendt med, at opgaven involverer en psykisk syg person, vil det imidlertid være den nærmeste patrulje, der sendes til at løse opgaven.

Nordjyllands Politi har oplyst, at politikredsen har etableret en særlig anholdelsesgruppe, der bl.a. er uddannet til at kunne gennemføre pågribelse af psykisk syge personer, som er bevæbnet, og/eller som har forskanset sig.

Flere politikredse har endvidere oplyst, at politiet søger at tilpasse eventuel magtanvendelse, således at der eksempelvis efter omstændighederne kan anvendes skum som alternativ til mere indgribende magtmidler med henblik på at pacificere psykisk syge personer, der vurderes at udgøre en akut fare for sig selv eller for andre.

Rigspolitiet finder på baggrund af ovenstående, at løsningen af politiopgaver, der involverer psykisk syge personer, gene-

relt foregår på en måde, hvorefter der afhængig af situationens karakter tages de fornødne hensyn til den eller de involverede parter.”